

VADOVĖLIO RANKRAŠČIO TURINIO RECENZIJĄ

1. Bendra informacija apie vadovėlio rankraštį

1.1	Ignas Kapleris, Karolis Mickevičius, Antanas Meištas, Rimvydas Laužikas LAIKAS. Istorijos vadovėlis 12 klasei. Leidykla „Briedis“, Vilnius, 2011.
1.2	<p>Vadovėlis sudarytas pagal naują istorijos vidurinio ugdymo bendrąją programą ir taps aktuali ju kitais mokslo metais. Nors programos įvedimas 12 klasėje numatomas nuo 2012/2013 m.m., kai kurios mokyklos gali bandyti dirbti pagal naują programą anksčiau. Kita vertus, mokytojai, kurie panorės dirbti su vadovėliu ateityje galės susipažindinti su jo turiniu iš anksto.</p> <p>Vadovėlio autoriai drąsiai naudoja šiuolaikinę istoriografinę bazę (ypač nagrinėjant XX a. įvykus). Vadovėlis sudarytas pakankamai sklandžiai metodine prasme, turi papildamos medžiagos moksleiviams sėkmingai brandos egzaminui pasiruošti.</p>

2. Vadovėlio rankraščio turinio vertinimas

2.1.1	Vadovėlyje pateikta medžiaga leidžia tinkamai ugdyti Bendrosiose programose apibrėžtus mokinių pasiekimus.
2.1.2	Vadovėlio turinio apimtis atitinka naują (2011 m.) istorijos vidurinio ugdymo bendrąją programą.
2.1.3	Vadovėlio struktūra ir kiti medžiagos pristatymo būdai tęsia gerą „Briedžio“ leidyklos tradiciją ir sudaro puikią galimybę mokiniams pilnai įsisavinti autorių išdėstytą istorijos laikotarpį. Kiekvienos temos medžiaga subalansuota (tekstai, iliustracijos, žemėlapiai, sąvokos ir t.t. savo vietose, sukonstruoti ir suderinti logiškai ir estetiškai).
2.1.4	Tekstinė ir vaizdinė informacija leidžia dirbti su moksleiviais, naudojant skirtingus mokymosi stilius (pvz. analizuoti žemėlapi, karikatūrą, vesti diskusiją, ir t.t.). Vadovėlio lygis atitinka dvyliktokų lygį.
2.1.5	Vadovėlio kalba yra logiška, tekstai pateikiami aiškiai, suprantamais mokiniams žodžiais. Be to, yra daug paaiškinimų tų sąvokų, kurios gali sudaryti sunkumų moksleiviams istorijos tekstui įsisavinti.
2.1.6	Vadovėlyje nėra dalykinių netikslumų ar klaidų. Pateikta medžiaga atitinka šiuolaikinį istorijos mokslo lygį. Kai kurie netikslumai buvo pataisyti autorių ir recenzento susitarimu iki galutinės recenzijos pateikimo.
2.1.7	Vadovėlio medžiaga pateikta įdomiai, vaizdinė ir teksto informacija, užduotys, chronologinės lentelės skatina moksleivių smalsumą ir jų istorijos mokymosi motyvaciją.

2.1.8	Vadovėlis sėkmingai tęsia „Briedžio“ istorijos vadovėlių serijos tradiciją. Savo turiniu jis susietas su 9-10 klasių vadovėliais. Be abejo, dėka recenzuojamo vadovėlio bus toliau plečiamos mokinių žinios ir gilinami ankščiau įgyti gebėjimai.
2.1.9	Vadovėlio pateikta informacija, istorijos vertinimo nuomonių įvairovė, šaltiniai ir užduotys (tarp jų skirtos ir individualiam darbui, ir darbui grupėse) skatins mokinius kritiškai mąstyti. Daug dėmesio vadovėlio autoriai skiria ir diskusijų organizavimui. Vadovėlis sudaro galimybę mokytojui ir mokiniui dirbti kūrybiškai, ypač nagrinėjant XX-XXI a. pr. temas.
2.1.10	Dalis užduočių reikalauja iš moksleivio pateikti savo istorijos įvykių vertinimus, išreikšti savo požiūrį. Svarbu, kad vadovėlis ugdo mokinių tvirtą pilietišką poziciją, toleruoja sveiką moksleivių požiūrį ne tik tai į praeitį, bet ir į dabartinę visuomenės situaciją.
2.1.11	Kiekvienas žmogus vertina save per istoriją, per savo tautos istoriją. Jis gauna grįžtamąją ryšį per mąstymą, per istorijos bei dabarties įvertinimą. Aš neabejoju, kad vadovėlis „LAIKAS 12“ skatins tą svarbų jauno žmogaus ugdymo procesą.

Išvados:

Igno Kaplerio, Karolio Mickevičiaus, Antano Meišto, Rimvydo Laužiko istorijos vadovėlis 12 klasei „Laikas 12“ (Leidykla „Briedis“) atitinka Vidurinio ugdymo bendrųjų programų reikalavimus. Jis gali būti sėkmingai panaudotas istorijos pamokose dvyliktoje klasėje.

Daug dėmesio skirta Lietuvos istorijai bei XX-XXI a. pr. realijoms, pilietiškumo temoms.

Vadovėlio metodinė sandara (medžiaga bendrosiose programose apibrėžtam ugdymo turiniui perteikti, užduotis žinioms ir gebėjimams įgyti, priemonės pažangai ir pasiekimams įsivertinti) leidžia spręsti mokymo (mokymosi) uždavinius vidurinės mokyklos 12 klasėje.

Vadovėlio turinys ir dvasia atitinka demokratinės visuomenės ir Lietuvos valstybės vertybes, vadovėlis yra korektiškas kitų tautų, rasų, etninių grupių, religinių konfesijų atžvilgiu.

Galutinė išvada. Pateiktas vertinti vadovėlis Laikas 12 (I ir II dalys) atitinka Mokyklų aprūpinimo bendrojo lavinimo dalykų vadovėliais ir mokymo priemonėmis tvarkos aprašo (Žin., 2009 Nr. 61–2450), 5 punkte nurodytus reikalavimus.

Vitalijus Fursovas, Vilniaus „Juventos“ gimnazijos istorijos mokytojas ekspertas

2011-04-15